

Komisja Europejska

ORĘDZIE
O STANIE UNII
2018

Wzmocniona i w pełni wyposażona Europejska Straż Graniczna i Przybrzeżna

#SOTEU

12 września 2018 r.

„Pragnę, by do 2020 r. powstała stała służba licząca 10 tys. funkcjonariuszy, która będzie wspierała ponad 100 tys. krajowych funkcjonariuszy straży granicznej w ich trudnych zadaniach. Musimy stworzyć prawdziwą i skuteczną unijną straż graniczną, w pełnym znaczeniu tych słów. W tym celu musimy się również zająć kwestią sprzętu [...]. Potrzebujemy więcej samolotów, więcej statków, więcej pojazdów [...]”.

Jean-Claude Juncker, Parlament Europejski, Strasburg, 3 lipca 2018 r.

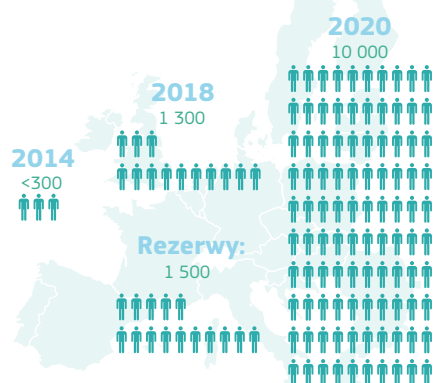
Europa musi być w stanie skutecznie zarządzać swoimi granicami zewnętrznymi, poprawić operacje powrotowe i zapewniać wysoki poziom bezpieczeństwa w Unii. Dlatego Komisja proponuje, by zapewnić Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej odpowiednie zdolności operacyjne i wyposażyć ją w uprawnienia niezbędne do skutecznego wspierania państw członkowskich w terenie. Nowa stała służba, licząca 10 tys. funkcjonariuszy operacyjnych posiadających uprawnienia wykonawcze i własny sprzęt zagwarantuje UE wystarczające zdolności, by w razie potrzeby mogła podjąć interwencję w dowolnym miejscu – wzdłuż granic zewnętrznych UE i w państwach trzecich. Zostanie ona wyposażona w większe uprawnienia w zakresie powrotów i będzie ściśle współpracować z nową Agencją UE ds. Azylu. Utworzenie stałej służby to zasadnicza zmiana. Służba pomoże zapewnić UE niezbędne łączne środki pozwalające jej chronić wspólne granice, reagować na przyszłe wyzwania i utrzymywać w długim okresie strefę Schengen jako przestrzeń swobodnego przepływu osób.

Nowa stała służba licząca 10 tys. funkcjonariuszy operacyjnych

Powstanie w 2016 r. Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej – utworzonej w rekordowym czasie w następstwie wniosku Komisji – stanowiło radykalną zmianę w zakresie unijnej zdolności do wspólnej ochrony granic zewnętrznych. Poleganie na dobrowolnych kontrybucjach państw członkowskich powodowało jednak, że skuteczność wspólnych operacji ograniczały ciągle niedobory personelu i wyposażenia. Dzięki nowej służbie, liczącej 10 tys. funkcjonariuszy operacyjnych posiadających uprawnienia wykonawcze i własny sprzęt, UE będzie miała wystarczające stałe i niezawodne zasoby.

ZWIĘKSZENIE ZDOLNOŚCI OPERACYJNYCH EUROPEJSKIEJ STRAŻY GRANICZNEJ I PRZYBRZEŻNEJ

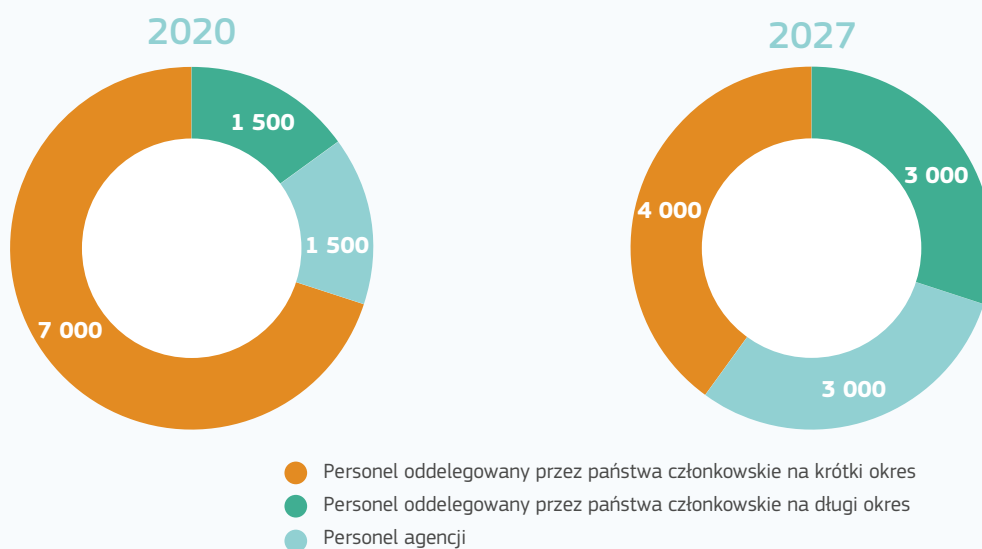
Oddelegowany unijny personel operacyjny:

Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej otrzyma **własny sprzęt**, taki jak statki, samoloty i pojazdy, który będzie mogła wykorzystać w dowolnym momencie na potrzeby wszelkich potrzebnych operacji. W ramach budżetu UE na lata 2021–2027 Komisja przeznaczyła **2,2 mld euro**, aby umożliwić agencji nie tylko nabywanie, ale również utrzymanie i eksploatację zasobów powietrznych, morskich i lądowych niezbędnych do jej funkcjonowania.

- **Niezawodne siły interwencyjne.** W skład stałej służby wejdą pracownicy agencji oraz funkcjonariusze straży granicznej i oddelegowani przez państwa członkowskie eksperci ds. powrotów. Stała służba będzie w pełni operacyjna do 2020 r. i będzie liczyć 10 tys. funkcjonariuszy. Z czasem zmniejszy się liczba pracowników oddelegowanych na krótki okres. Pracownicy ci zostaną zastąpieni przez statutowy personel agencji oraz personel oddelegowany przez państwa członkowskie na długi okres, aby zapewnić agencji niezbędną przewidywalność i elastyczność.

Skład stałej służby Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej liczącej 10 tys. funkcjonariuszy operacyjnych

Źródło: Komisja Europejska.

- **Poszerzony zakres zadań i uprawnień.** Funkcjonariusze służby będą mogli wykonywać zadania w zakresie kontroli granicznej i powrotów, m.in. zadania wymagające uprawnień wykonawczych, a tym samym pełnić przydatną funkcję operacyjną. Na granicach zewnętrznych – pod kierunkiem i nadzorem przyjmującego państwa członkowskiego – będą mogli sprawdzać tożsamość, zezwalać na wjazd lub odmawiać wjazdu na przejściach granicznych, stemplować dokumenty podróży, patrolować granice i przechwytywać osoby, które przekroczyły je nielegalnie. Będą również mogli pomagać w przeprowadzaniu procedur powrotowych, w szczególności przygotowywać decyzje nakazujące powrót lub eskortować obywateli państw trzecich, którzy podlegają przymusowemu powrotowi.
- **W pełni wyszkolony personel o wysokich standardach zawodowych.** Personel operacyjny stałej służby Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej przejdzie jednolite szkolenia w celu zapewnienia najwyższych standardów zawodowych i wspólnej kultury operacyjnej.
- **Biura w państwach członkowskich.** Agencja będzie mogła zakładać tymczasowe biura w państwach członkowskich, w których będzie prowadzić działalność operacyjną, aby łatwiej podejmować ścisłą współpracę z organami krajowymi oraz zapewnić sprawne przeprowadzanie swoich operacji.

Większe uprawnienia w zakresie powrotów

Agencja będzie w stanie skutecznie **wspierać państwa członkowskie** w przeprowadzaniu procedur powrotowych i odsyłaniu osób, które nie mają prawa do pobytu w UE – przy pełnym poszanowaniu praw podstawowych – w szczególności w zakresie:

- przygotowywania decyzji nakazujących powrót w imieniu państw członkowskich, które z kolei podejmują ostateczną decyzję i pozostają odpowiedzialne za jej wydanie;
- identyfikacji migrantów przebywających nielegalnie na terenie UE;
- uzyskiwania dokumentów podróży;
- pomocy w opracowywaniu krajowych systemów zarządzania powrotami w celu poprawy koordynacji i monitorowania operacji powrotowych.

Agencja będzie również mogła pomagać **państwom trzecim** w przeprowadzaniu operacji powrotu do innych krajów.

Wzmocniona współpraca z państwami trzecimi

Wsparcie państw trzecich i współpraca z nimi mają zasadnicze znaczenie dla ochrony granic zewnętrznych UE. W ramach nowych uprawnień agencja będzie mogła uruchamiać wspólne operacje w państwach trzecich i delegować tam swój personel, aby zapewnić wsparcie w zakresie zarządzania granicami i migracją, a także w zakresie powrotów. Możliwości te nie będą się ograniczać, tak jak obecnie, tylko do krajów sąsiadujących. Oddelegowanie funkcjonariuszy lub inne formy współpracy z organami państw trzecich będą wymagały uprzedniego porozumienia między UE a tymi państwami.

Lepsza orientacja sytuacyjna i zdolność reagowania

Europejski system nadzorowania granic zostanie w pełni zintegrowany z działaniami Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej. Europejski system nadzorowania granic ma kluczowe znaczenie dla szybkiej i kompleksowej orientacji sytuacyjnej w zakresie incydentów i przepływów migracyjnych. Zapewnia też wspólną analizę ryzyka oraz mechanizm reagowania na poziomie lokalnym, regionalnym, krajowym lub unijnym.

Ściślejsza współpraca z Agencją UE ds. Azylu

Europejska Straż Graniczna i Przybrzeżna będzie ściśle współpracować z Agencją Unii Europejskiej ds. Azylu, której kompetencje zostały wzmocnione. Będą one współpracować przy organizowaniu **zespołów wspierających zarządzanie migracjami**, w szczególności w hotspotach i ośrodkach kontroli, w celu zapewnienia w razie potrzeby **zintegrowanego wsparcia w zakresie granic, azylu i powrotów**.

Finansowanie silnej i reaktywnej służby

Całkowity koszt utworzenia stałej służby, zakupu wyposażenia na potrzeby agencji oraz realizacji obecnych i nowych zadań wyniesie w latach **2019–2020** 1,3 mld euro. W latach **2021–2027** na pokrycie wszystkich zaktualizowanych zadań i funkcji agencji potrzebna będzie łączna kwota w wysokości 11,3 mld euro. Organy państw członkowskich będą też mogły otrzymać wsparcie z **Funduszu Zintegrowanego Zarządzania Granicami** w wysokości 9,3 mld euro, zaproponowanego przez Komisję na następny okres budżetowy 2021–2027.

